

VIVEs kommunetal 2024.5: En stigende andel af de unge er i gang med en ungdomsuddannelse

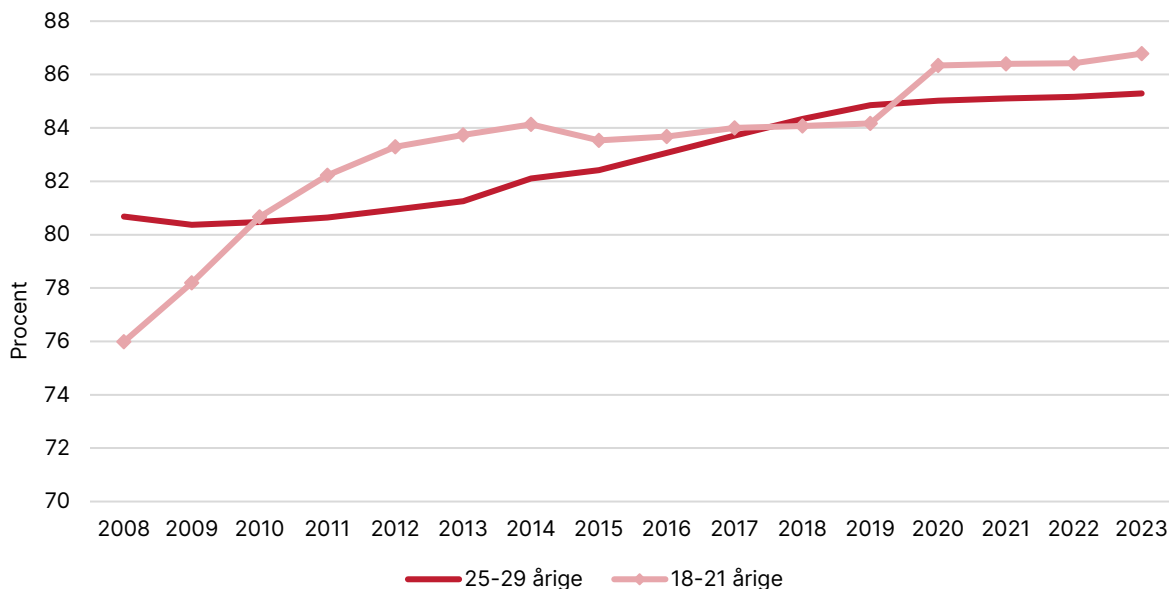
En stigende andel unge tager en ungdomsuddannelse. Mange unge med opvækst i yderområderne, ikke mindst i det vestlige Danmark, tager en ungdomsuddannelse.

Andelen af unge i en årgang, der tager en ungdomsuddannelse, stiger. Sammenlignet med unge med opvækst i storbyer tager unge med opvækst i yderområder, ikke mindst i det vestlige Danmark, i højere grad en ungdomsuddannelse. Mange af de unge med ungdomsuddannelse bliver dog ikke boende i hjemkommunen.

Stadig flere unge tager en ungdomsuddannelse

Andelen af de 25-29-årige, der har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse, er på landsplan steget fra ca. 81 procent i 2008 til 85,3 procent i 2023, jf. figur 1. For de 18-21-årige er andelen tilsvarende steget fra 76 procent til ca. 86,8 procent. For de 18-21-årige er der tale om en markant stigning i corona-året 2020, hvilket blandt andet kan være foranlediget af de reducerede muligheder for at rejse og arbejde i 2020. Det højere niveau er imidlertid fortsat i 2021, 2022 og 2023.

Figur 1. Andel unge, der har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse.

Note: I årene 2008-2019 er andel unge opgjort ultimo året. I 2020-2023 er andelen opgjort ultimo september.

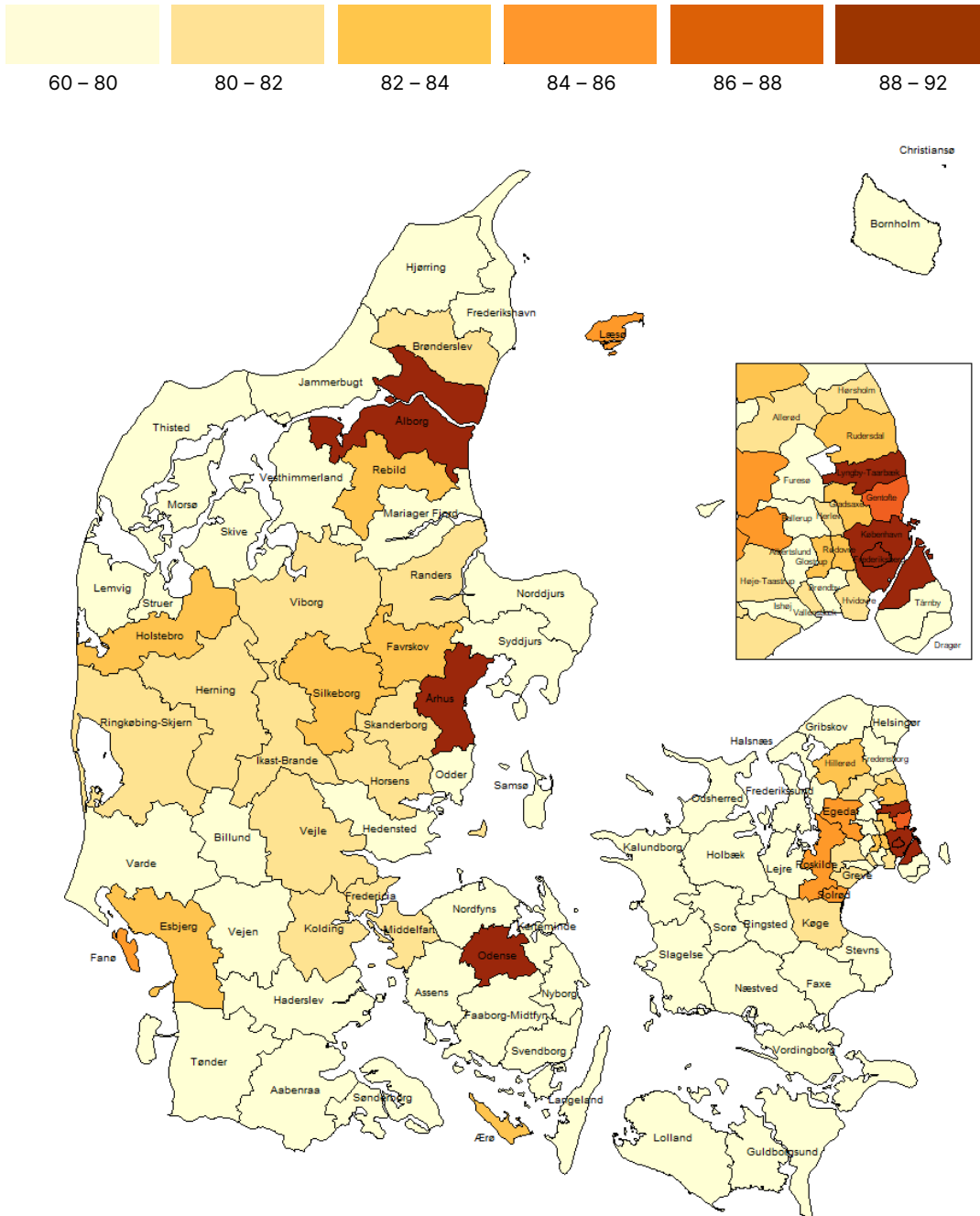
Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistiks uddannelsesregister (UDDA).

Mange unge i yderområder tager en ungdomsuddannelse

Der tegner sig et tydeligt billede af, at mange unge med opvækst i yderområderne, ikke mindst i det vestlige Danmark, tager en ungdomsuddannelse. Mange af de unge med ungdomsuddannelse bliver dog ikke boende i hjemkommunen. I stedet flytter de i stort tal ind til de store byer. De unges flyttemønstre kan tydeligt aflæses på danmarkskortene på de næste to sider. Begge kort viser, hvor

mange procent af de 25-29-årige, der i 2023 har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse. Den eneste forskel på de to kort er, at de 25-29-årige på det ene kort er fordelt efter, hvor de bor i dag, mens de på det andet kort er fordelt efter, hvor de boede, da de var 15 år.

Kort 1. Andel 25-29-årige med ungdomsuddannelse september 2023. Efter nuværende bopæl.

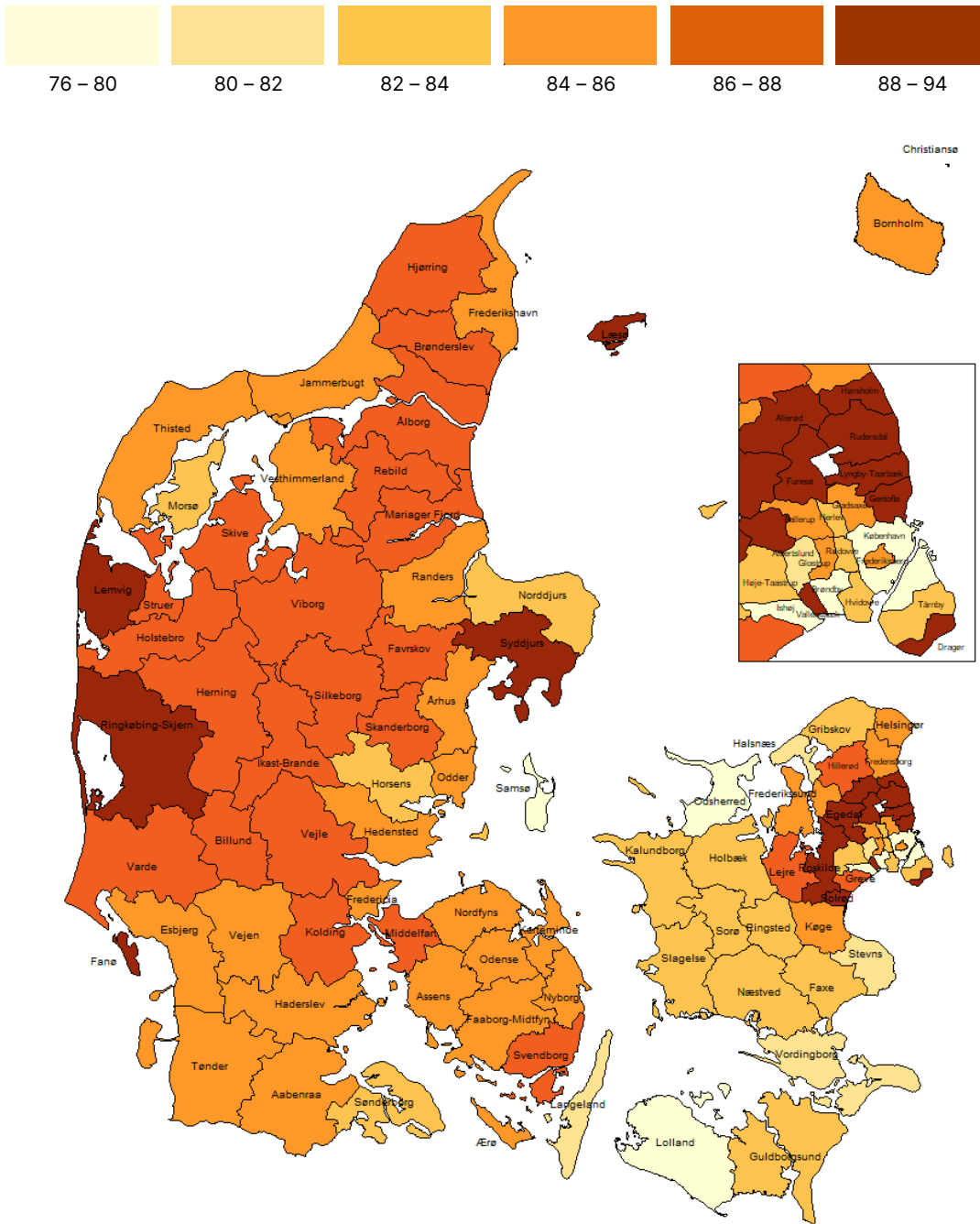

Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistiks uddannelsesregister (UDDA).

Universitetsbyer er magneter

Det er især i de store universitetskommuner Aalborg, Aarhus, Odense og København, at der i dag bor mange 25-29-årige med en ungdomsuddannelse. Det viser kort 1. Billedet er et andet på kort 2. Kortet viser, hvor de unge med ungdomsuddannelse boede, da de var 15 år.

Kort 2. Andel 25-29-årige med ungdomsuddannelse september 2023. Efter bopæl som 15-årig.

Kilde: ECO Nøgletal og Danmarks Statistiks uddannelsesregister (UDDA).

Især unge, der vokser op i de nordsjællandske kommuner, i Roskildeområdet og i Midt-, Vest- og Nordjylland samt kystkommuner på Fyn, tager en ungdomsuddannelse. Omvendt tager en relativt mindre andel af de unge, der er opvokset i de fire store universitetskommuner, en ungdomsuddannelse. Det gælder ikke mindst unge opvokset i Københavns Kommune. Forskellen er dog mindre ud-talt, end den har været tidligere.

Forskning viser, at unges sociale og familiemæssige baggrund har stor betydning for, om de tager en ungdomsuddannelse. Kommer de unge fra et hjem, hvor forældrene har en videregående uddannelse, er der fx større sandsynlighed for, at de tager en ungdomsuddannelse. Dette er der ikke taget højde for i de to kort. Nogle af forskellene mellem kommunerne kan derfor hænge sammen med forskelle i

kommunernes befolkningssammensætning. Under alle omstændigheder viser kortene med tydelighed, at de store byer, og ikke mindst universitetsbyerne, virker som magneter på de unge i ungdomsårene.

De to landkort fortæller ikke noget om, hvilken ungdomsuddannelse de unge tager. Her kan det for eksempel tænkes, at unge med en erhvervsfaglig uddannelse er mindre tilbøjelige til at flytte, fordi det er muligt at finde uddannelse og praktikplads i lokalområdet.

Mange faktorer spiller ind på, hvorvidt unge bliver i deres hjemkommuner

Mange faktorer har betydning for, om unge bliver boende i deres hjemkommune eller vælger at flytte væk. Det kan for eksempel være faktorer som uddannelses- og jobambitioner, transportmuligheder, jobmuligheder, uddannelsesinstitutioners beliggenhed, etablering af familie, kammeraternes flytte- og uddannelsesvalg og forestillingen om, at det er mere spændende at bo i en større by. Det kræver mere dybdegående analyser at kunne forklare præcist, hvad der ligger bag forskellen på de to kommunale Danmarkskort. Men uanset hvad forklaringerne er, er det vigtigt at være opmærksom på, at en række yderkommuner ser ud til at være ganske gode til at få de unge til at tage en ungdomsuddannelse. De høster blot ikke frugterne af indsatsen, da en stor del af de unge senere flytter til kommuner, hvor der er videregående uddannelser, flere jobmuligheder, og hvor det er mere attraktivt at være ung.

Data og metode

Analysen er baseret på ECO Nøgletal og bygger på data om kommunernes udgifter, struktur, befolkningssammensætning og uddannelsesstatus fra Danmarks Statistik.

Find flere tal fra din kommune eller se demoversionen af ECO Nøgletal på eco.vive.dk.

Se for eksempel tabeller om de unges valg af ungdomsuddannelse:

- Tabel 6.18 Ungdomsuddannelsesandel ultimo september 2023
- Graf 6.30 Ungdomsuddannelsesandel for 18-21-årige 2017-2023.

ECO Nøgletal leverer tabeller med nøgletal samt grafer med udviklinger på 19 forskellige udgiftsområder i den kommunale sektor. Hver kommune bliver sammenlignet med en gruppe af kommuner med tilsvarende rammebetingelser på det enkelte udgiftsområde.

Kontakt: Kurt Houlberg, professor i VIVE: tlf. 31 57 66 84, kuho@vive.dk eller Asger Graa Andreasen, senioranalytiker i VIVE, tlf. 33 48 09 63, aga@vive.dk.

I VIVEs kommunetal dykker vi med jævne mellemrum ned i udvalgte ECO Nøgletal. Du kan [tilmelde dig VIVEs nyhedsbrev på \[vive.dk\]\(https://vive.dk\)](#) og modtage kommende udgaver af VIVEs kommunetal.